

[Inge Krogh]

Kristeligt folkeparti går imod ændringsforslaget. I allerbedste fald vil det være noget, der trækker tiden umådelig længe ud.

**Socialministeren (Bent Rold Andersen):**

Ændringsforslaget går jo ud på at afvente, at der kommer udkast til en samlet pensionsreform fra regeringens side, og det vil derfor være meget rimeligt, at jeg på nuværende tidspunkt, inden folketinget tager stilling til ændringsforslaget, meget kort gør rede for nogle af de tanker, man kan gøre gældende om den mere samlede pensionsreform, som der lægges op til i ændringsforslaget.

Jeg vil gerne indledningsvis sige, at jeg, ligesom min forgænger i embedet gav udtryk for ved beslutningsforslagets første behandling, kan gå ind for en pensionsreform, der indebærer afskaffelse af laveste invalidepension. Men jeg vil også gerne understrege, at det er vigtigt, at det sker på sådan en måde, at det ikke bidrager til forvirring på førtidspensionsområdet, men at det tværtimod skaber større orden, skaber større sammenhæng og større konsekvens i lovgivningen. Jeg mener, det er klart, at man ved at gennemføre de tanker, som flertalsforslaget går ud på, ikke vil lette en sådan samlet reform, men vil gøre den vanskeligere.

Selv hvis vi afskaffer en af de eksisterende førtidspensionsformer, vil der fortsat være seks forskellige former for pension til personer under 67 år, og de vil hvile på højst forskellige tildelingsregler og -kriterier. Bare en ganske kort oversigt vil give en anelse om, hvor usystematisk vores førtidspensionsordning som helhed er og fortsat vil være.

Det er f.eks. sådan, at helbredsmæssige forhold spiller en rolle ved invalidepension og ved førtidspension for de 60-67-årige, men hvis det drejer sig om enlige kvinder i alderen fra 62 til 66 år, spiller helbredsmæssige forhold ingen rolle. Køn, alder og civilstand og til en vis grad børnetal og helbred er afgørende ved tildelingen af enkepension. Og så er der andre sociale kriterier, der kan spille ind ved tildeling af almindelig førtidig folkepension, mens erhvervsmæssige, strukturelle forhold kan være afgørende for ret til det, vi kalder for juniorpension, dét, der gælder for de 55-59-årige.

Hele det område, vi taler om, er præget af så hårfine grænser og er så indviklet, at det

ikke er for stærkt at sige, at det i mange tilfælde er rene tilfældigheder, der afgør, om en person kan få pension, og hvilket pensionsniveau han lander på. Selv efter at laveste invalidepension er afskaffet, vil der fortsat eksistere tre niveauer.

Her vil jeg gerne særlig fremhæve forholdet mellem invalidepensionen og det, vi kalder for juniorpension for de 55-59-årige. Invalidepension kræver tilstedeværelsen af en lægelig indikation, men modsat kræver det, vi kalder juniorpension, principielt, at man er sund og rask. Ind imellem dem findes der så et gråt område: mennesker, der er for syge til at få juniorpension og for raske til at få invalidepension, og som i øvrigt ikke opfylder de helbredsmæssige og de civilstandsmæssige betingelser for at få enkepension eller for at få folkepension på dispensation.

Disse problemer med hensyn til manglende sammenhæng skaber urimelige huller og forskelsbehandling og medfører i øvrigt en unødvendigt stor administrativ belastning. Den vigtigste opgave på førtidspensionsområdet er at skabe orden i dette system, og som nævnt både af mine forgængere og af mig selv har der været arbejdet med dette i nogen tid i socialministeriet med henblik på fremsættelse af lovforslag i 1982-83. Udgangspunktet har været førtidspensionsudvalgets betænkning, men det er klart, at visse tilpasninger må finde sted under hensyn til de snævre økonomiske rammer, som vi arbejder inden for.

Det er helt givet, at dette arbejde vil lide skade, hvis folketinget pålægger mig at fremsætte lovforslag i overensstemmelse med indstillingen fra socialudvalgets flertal. Det moment, der fremfor alt volder vanskeligheder, er spørgsmålet om, hvorvidt der skal ske en en bloc-overførsel af invalidepensionister fra laveste til mellemste niveau. Jeg har nævnt, at det efter ministeriets skøn vil koste brutto 330 mill. kr. på årsbasis, men jeg har til min forbavselse bemærket, at socialudvalgets flertal har bestridt dette udgiftsskøn ud fra den betragtning, at det hviler på et skøn, og at der er modregnet et for lille beløb i supplerende bistandshjælp. Hr. Albertsen har i sit indlæg her bedt mig om eventuelt at uddybe bemærkningerne om dette.

I den anledning vil jeg gerne sige, at det, der er afgørende her, er, hvor mange personer med laveste invalidepension der modta-